

CRÓNICA

CONGRESOS

III Jornada de la Comisión Especializada de Nombres Geográficos, «Toponimia y Sociedad»

L'Institutu Geográficu Nacional del Gobiernu d'España, al traviés de la so Comisión Especializada de Nomes Xeográficos, entamó en Valencia ente'l 26 y el 27 de mayu de 2010 la so tercer xornada d'estudiu sol títulu xenéricu «Toponimia y Sociedad». Esti alcuentru tuvo llugar na Facultá de Filloxía de la Universidá de Valencia y ende presentóse la comunicación «El procesu de oficialización de la toponimia asturiana» al cargu de María Antonia Pedregal Montes, en representación de la Xunta Asesora de Toponimia del Principáu d'Asturies.

Viatjar amb les llengües, conèixer els parlants

Ente los díes 8 y 10 de xunetu de 2009 celebróse en Llotja del Cànem (Castelló, Valencia) l'alcuentru *Viatjar amb les llengües, conèixer els parlants*, entamáu pola Universitat Jaume I y la Fundació Germà Colon. Ramón de Andrés Díaz y Fernando Álvarez-Balbuena García, miembros del Seminariu de Filloxía Asturiana de la Universidá d'Uviéu presentaron ende la comunicación «Realitat lingüística i sociolingüística de l'asturià avui - Tradició i noves tendències en la dialectologia asturiana. Projecte ETLEN de mesurament de la frontera entre els dominis asturiano-lleonès i gallego-portuguès en Astúries».

Asturias y los asturianos en la historia: pasado, presente y futuro /
Asturias and the Asturians throughout History: Past, Present and Future

El 18 d'ochobre de 2009 celebróse na ciudá norteamericana de Chicago (Illinois) l'alcuentru *Asturias y los asturianos en la historia: pasado, presente y futuro* entamáu pol *Franke Institute for the Humanities* de la Universidá de Chicago, dedicáu a un análisis xeneralista de la realidá social, hestórica y cultural de la comunidá asturiana por parte de distintos especialistas. Los aspectos llingüísticos abordáronlos los profesores de la Universidá d'Uviéu Ramón de Andrés Díaz (cola comunicación «La frontera llingüística entre el gallego-portugués y el asturiano-leonés en la zona Eo-Navia: un proyecto de medición dialectométrica») y Taresa Fernández Lorences («Ámbito del predicado y posición de los pronombres átonos en asturiano», que publica esti mesmu volume).

XXVIII Xornaes Internacionales d'Estudiu

Nos díes 3 al 5 de noviembre de 2009 l'Academia de la Llingua Asturiana entamó na Facultá de Filosofía y Lletres de la Universidá d'Uviéu una nueva edición de les sos tradicionales xornaes d'estudiu. Nelles espunxéronse distintes comunicaciones a varios aspectos de la llingua, la lliteratura y la sociollingüística asturiana, mesmo que de cuestiones etnogáfiques y xurídiques. Xunto a un bon númberu d'investigadores asturianos, les xornaes académiques contaron nesta edición cola participación destacada d'estudiosos foranos como Fernando Sánchez Miret (Universidá de Salamanca), Vicente José Marcet Rodríguez (Universidá de Jaen), Michele Loporcaro (Universidá de Zurich) y Ángel Iglesias Ovejero (Universidá d'Orléans).

Congresu Internacional El Patrimonio oral de Asturias.
Balance y perspectivas

Ente los díes 17 y 18 de noviembre de 2009, celebróse nel Departamentu de Filoloxía Española de la Facultá de Filosofía y Lletres el primer congresu internacional de la temática indicada entamáu en xunto pol Seminariu de Filoloxía Asturiana de la Universidá d'Uviéu y la Rede de Museos Etnográficos d'Asturies, col sofitu económicu de la Universidá d'Uviéu, la Conseyería de Cultura y Turismu

del Principáu d'Asturies, Cajastur y el Plan de Ciencia y Tecnoloxía del Principáu d'Asturies 2008-2009. L'alcuentru foi coordináu por Juan Carlos Busto Cortina y Juan Carlos Villaverde Amieva (Universidá d'Uviéu) y Jesús Suárez López (Muséu del Pueblu d'Asturies de Xixón), cola asesoría científica d'un comité internacional integráu por Samuel G. Armistead (Universidá de California, Davis), François Delpech (Universidá de París-Sorbonne), Joaquín Díaz (Fundación Joaquín Díaz), Juaco López Álvarez (Museu del Pueblu d'Asturies) y Antonio Fernández Insuela (Universidá d'Uviéu). A lo llargo de les diferentes sesiones, y ente un numberosu públicu nel que s'atopaben, con gran disposición participativa, distintos investigadores de campu, amás d'estudiantes y profesores universitarios, l'alcuentru fexo un repás integral a les distintes facetes de la tradición oral asturiana: el romanceru (cola ponencia inaugural de Samuel G. Armistead y la de Jesús Antonio Cid), el cuentu popular (al cargu de María Crespo), mitoloxía y lleendes (José Manuel Pedrosa), oraciones, ensalmos y conxuros (Jesús Suárez López), cancioneru y musicoloxía (Juan Alfonso Fernández y Fernando Ornos) y refraneru (Xuan Xosé Sánchez Vicente), amás de cuestiones xenerales de llingua (Xulio Viejo Fernández) ya historia oral (Carmen Sierra Bárcena, del Archivo Histórico Nacional) y consideraciones xenerales sobre la oralidá n'Asturies (Jesús Suárez y Juaco López). Dientro del programa congresual incluyóse tamién la presentación de la edición facsimilar de la obra clásica de Giner Arivau *Folk-lore de Proaza* de 1886.

IX Congreso Internacional de Lingüística General

La novena edición del *Congresu Internacional de Lingüística General* foi entamada na Universidá de Valladolid ente'l 20 y el 23 de xunu de 2010. Los estudios llingüísticos asturianos tuvieron ende representaos pol equipu d'investigación ETLEN de la Universidá d'Uviéu (Fernando Álvarez-Balbuena García, Ramón de Andrés Díaz, Xosé Miguel Suárez Fernández y María Cueto Fernández) cola comunicación «La horiometría o dialectometría de frontera».

XXVI Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques

La vixésimosesta edición del Congresu Internacional de Llingüística y Filoloxía Romániques celebróse na Universitat de València, y entamáu pola mesma institución, na ciudá levantina na primer selmana de setiembre de 2012. Los estudios

filolóxicos asturianos representáronlos ende los profesores de la Universidá d'Uviéu Ramón d'Andrés Díaz, Ana María Cano González y Xosé Lluís García Arias.

Congresu Internacional Ciencia, llingua y fronteres

Esti alcuentru científicu, entamáu pol Seminariu de Filoloxía Asturiana, tuvo llugar nel salón d'actos del Departamentu de Filoloxía Española de la Universidá d'Uviéu nos díes 5 y 6 d'ochobre de 2010 y dedicóse a abordar los problemes específicos de taxonomía y categorización qu'afecten a la ciencia llingüística, dientro d'una perspectiva interdisciplinaria más amplia qu'algamaba dende el tratamientu de cuestiones asemeyaes nel ámbitu d'otres ciencies a cuestiones más específiques y locales de determinación de llindes llingüísticos. El comité organizador tuvo integráu por los investigadores de la Universidá d'Uviéu Ramón d'Andrés, Taresa Fernández Lorences, Fernando Álvarez-Balbuena, Xulio Viejo y María Cueto, col sofitu d'un comité científicu formáu por Hans Goebel, Joan Veny, José Ramón Fernández, Antonio Vespertino Rodríguez, José Antonio Martínez y Enrique del Teso. La conferencia inaugural, sobre xeollingüística cuantitativa, tuvo al cargu de Hans Goebel, de la Universidá de Salzbúrgo. Otres cuestiones xenerales sobre clasificación y categorización llingüística foron abordaes por Luis Manuel Valdés Villanueva, Antonio Fernández, María Alba Niño y Alfredo Álvarez Menéndez. Al estudiu de les fronteres llingüísticas peninsulares consagráronse les ponencies d'Enrique Gargallo Gil y Pilar García Mouton, al pie de delles otres dedicaes específicamente al asturiano-lleonés, al cargu de José Ramón Morala, María Cueto o los distintos participantes na mesa redonda «El midimientu de la frontera ente'l gallego-portugués y l'asturleonés» (Fernando Álvarez-Balbuena, Xavier Barcia y Francisco Dubert), introducida por una presentación xeneral del proyectu d'investigación ETLÉN sobre la frontera llingüística del Eo-Navia. La delimitación del dominiu gallego-portugués y la consideranza de les fales fronterices debatióse tamién a propósitu del documental «Entre llinguas», oxetu de debate ente'l so director (Eduardo Maragoto) y los profesores José Enrique Gargallo y Antonio Meilán. Otres aproximaciones al problema de la clasificación y categorización foron espuestes dende'l campu de les ciencies naturales por Gonzalo Nieto Feliner (director del Real Jardín Botánicu y miembru del CSIC) o dende les ciencies culturales y sociales pol antropólogu asturianu Adolfo García Martínez.

Congreso Internacional Los fueros de Avilés y su época

Dedicáu al estudiu interdisciplinar al rodiu d'esti importante documentu llingüísticu medieval asturianu, a cuenta de l'adquisición d'un nuevu manuscritu por parte del Conceyu d'Avilés, esti alcuentru científicu tuvo llugar los díes 6 a 9 d'ochobre de 2010 nel Palaciu de Valdecarzana d'esta ciudá asturiana. Entamáu pol Departamentu d'Historia de la Universidá d'Uviéu y pol Conceyu d'Avilés y coordináu por Miguel Calleja Puerta les xornaes contaron con participación de distintos especialistas europeos al rodiu del propiu documentu, la historia asturiana del sieglu XII y el so contestu atlánticu ya hispánicu medieval. La conferencia inaugural, al cargu de Juan Ignacio Ruiz de la Peña («Avilés, ciudad medieval») dio camín a otres comunicaciones sobre les ciudaes europees coetánies (Giovanni Cherubini) o de la costa atlántica francesa (Michel Bocaca y Mathias Tranchant), británica (Richard Britnell) y peninsular (Fernando López Alsina), mesmo que sobre otres cuestiones sociales, polítiques, xurídiques y culturales (con ponencies de Manuel Recuero, Gregoria Cavero, María Álvarez, Javier Alvarado, Avelino Gutiérrez, José Antonio Álvarez Castrillón, Pascual Martínez Sopena o Covadonga Cienfuegos). D'interés inmediatu pal estudiu filolóxicu son les cuestiones de tipu diplomáticu, paleográficu y llingüísticu, trataes por Miguel Calleja, Carmen del Camino Martínez, Josefá Sanz Fuentes y Xulio Viejo Fernández. En paralelu al desenvolvimientu del congresu presentóse en mesmu local una esposición sobre l'Avilés medieval. Quiciabes la noticia más notable salida d'estes xornaes sía la confirmación d'una datación temprana del fueru romance y la de la so presunta autoría por un escribanu de la comarca de Gozón, de nome Suero, personalidá conocida otra manera al traviés de distintes fontes.

XXIX Xornaes Internacionales d'Estudiu

Nos díes 2 a 4 de noviembre de 2010 tuvieron llugar na Facultá de Filosofía y Lletres de la Universidá d'Uviéu les vixesimonovenes xornaes d'estudiu entamaes pola Academia de la Llingua Asturiana. Al tradicional averamientu interdisciplinar a la llingua asturiana al traviés de les aportaciones de distintos investigadores asturianos y foranos sumóse-y esta vez l'actu d'homenaxe promovíu por esti organismu del Principáu d'Asturies al que fora'l so primer presidente, Xosé Lluis García Arias, catedráticu de Dialectoloxía Española de la Universidá d'Uviéu. Al

actu d'homenaxe que punxo'l ramu a les sesiones d'estudiu asistieron distintes autoridaes académiques y universitaries (encabezaes pol Rector de la Universidá d'Uviéu, Vicente Gotor), mesmo que distintes persones representantives del mundu cultural y de la sociedá civil. L'actu foi precedíu poles respectives conferencies de Gerold Hilty, Dieter Kremer, Jean Germain y James Fernández McClintock y nél tuvo llugar la presentación pública de los dos volumes d'homenaxe al doctor García Arias editaos pola Academia de la Llingua Asturiana nos que collaboraron numerosos autores de distintes universidaes españoles y europees.

TRABAYOS D'INVESTIGACIÓN

«Papel de les xeneraciones poétiques del Surdimientu nel afitamientu del Estándar asturianu» de Xuan Santori Vázquez

En setiembre de 2009 defendióse nel Departamentu de Filoloxía Española de la Universidá d'Uviéu el trabayu d'investigación de Doctoráu «Papel de les xeneraciones poétiques del Surdimientu nel afitamientu del Estándar asturianu», del doctorandu Xuan Santori Vázquez. El tribunal, formáu por Ramón d'Andrés Díaz, Alfredo Álvarez Menéndez y Xulio Viejo Fernández acordóse de concede-y la máxima calificación.

«La frontera llingüística ente l'asturllionés y el castellano nel norte peninsular. Exame críticu» de María Cueto Fernández

En setiembre de 2010 foi defendíu'l trabayu d'investigación de doctoráu «La frontera llingüística ente l'asturllionés y el castellano nel norte peninsular. Exame críticu» de la doctoranda María Cueto Fernández, becaria d'investigación del Departamentu de Filoloxía Española de la Universidá d'Uviéu. El tribunal, compuestu polos profesores Ramón d'Andrés Díaz, Rosa María Medina Granda y Xulio Viejo Fernández acordóse de concede-y la máxima calificación.